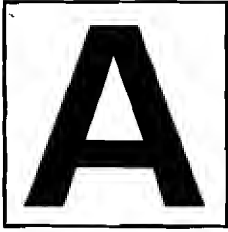
विक्रीकर निरीक्षक (पू)प - २०११

2011 Code : RCM

दि. २५-९-२०११

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : दीड तास

एकूण प्रश्न : 150
एकूण गुण : 300

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **150** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								

केंद्राची संकेताक्षरे — शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. 12·3456 – 6·23 – 5·0045 = ?

(1) 6·1156 (2) 7·3411 (3) 1·1111 (4) 2·2222

12·3456 – 6·23 – 5·0045 = ?

(1) 6·1156 (2) 7·3411 (3) 1·1111 (4) 2·2222

---

2. ₹ 5 किमतीच्या लॉटरीच्या तिकीटांच्या गठ्ठयात PB 95219 पासून PB 95274 पर्यंतच्या क्रमांकांची तिकीटे आहेत. तर त्याची एकूण किंमत किती ?

(1) ₹ 275 (2) ₹ 285 (3) ₹ 265 (4) ₹ 280

What is the total cost of a bundle of ₹ 5 lottery tickets having tickets of serial numbers from PB 95219 to PB 95274 ?

(1) ₹ 275 (2) ₹ 285 (3) ₹ 265 (4) ₹ 280

---

3. क्रमाने येणाऱ्या दोन धन विषम संख्यांचा गुणाकार 255 असेल तर त्या संख्या कोणत्या ?

(1) 15, 17 (2) 16, 17 (3) 19, 16 (4) 18, 15

If product of two sequential positive odd numbers is 255, find those numbers.

(1) 15, 17 (2) 16, 17 (3) 19, 16 (4) 18, 15

---

4. राजअंजूने एक जुनी कार ₹ 60,000 ला घेतली. एक वर्षानंतर त्याने ती ₹ 45,000 ला विकली. तर शेकडा तोटा किती ?

(1) 15 (2) 20 (3) 30 (4) 25

Rajanju purchased an old car for ₹ 60,000. After one year he sold it for ₹ 45,000. What is the percentage loss ?

(1) 15 (2) 20 (3) 30 (4) 25

---

5. $\frac{1}{5} + \frac{2}{4} + \frac{3}{3} + \frac{4}{2} + \frac{5}{1} = ?$

(1) 8·7 (2) 1·5 (3) 1 (4) 5

$\frac{1}{5} + \frac{2}{4} + \frac{3}{3} + \frac{4}{2} + \frac{5}{1} = ?$

(1) 8·7 (2) 1·5 (3) 1 (4) 5

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

6. 4, 44, 444, ... या संख्यामालिकेतील पहिल्या नऊ संख्या घेऊन त्यांची बेरीज केली असता त्या बेरजेतील दशक स्थानाचा अंक कोणता असेल ?

(1) 7 (2) 8 (3) 9 (4) 5

What will be the digit at ten's place if first nine numbers from the series 4, 44, 444, ... are added together ?

(1) 7 (2) 8 (3) 9 (4) 5

---

7. सोडवा :

$$\frac{(x^2 - y^2)(x + y)}{(x + y)^2} = \text{.......}$$

(1) $(x - y)$ (2) $(x + y)$

(3) $(2x + y)$ (4) यापैकी कोणतेही नाही

Solve :

$$\frac{(x^2 - y^2)(x + y)}{(x + y)^2} = \text{.......}$$

(1) $(x - y)$ (2) $(x + y)$

(3) $(2x + y)$ (4) None of the above

---

8. न्युयॉर्कपेक्षा लंडन वेळेमध्ये 5 तास पुढे आहे. लंडनपेक्षा नवी दिल्ली 5 तास 30 मिनीटे पुढे आहे. नवी दिल्लीत दुपारचे 1 : 54 वाजले असतांना न्युयॉर्कमध्ये किती वाजले असतील ?

(1) सकाळचे 3 : 24

(2) सकाळचे 2 : 24

(3) सकाळचे 4 : 24

(4) सकाळचे 8 : 24

London is ahead in time by 5 hours than New York. New Delhi is ahead in time by 5 hours 30 minutes than London. What will be time in New York when time in New Delhi is 1 : 54 PM ?

(1) 3 : 24 AM

(2) 2 : 24 AM

(3) 4 : 24 AM

(4) 8 : 24 AM

---

9. सोडवा :

$$\frac{(0{\cdot}5)^4 + (0{\cdot}2)^3}{(0{\cdot}3)^2 - (0{\cdot}2)^2} = \ldots\ldots$$

(1) 1·41 (2) 14·1 (3) 0·14 (4) 0·141

Solve :

$$\frac{(0{\cdot}5)^4 + (0{\cdot}2)^3}{(0{\cdot}3)^2 - (0{\cdot}2)^2} = \ldots\ldots$$

(1) 1·41 (2) 14·1 (3) 0·14 (4) 0·141

---

10. 50 पैसे व ₹ 1 यांची नाणी, प्रत्येकी 3 : 2 या प्रमाणात घेतल्यास 140 रुपयात 50 पैशांची किती नाणी येतील ?

(1) 120 (2) 80 (3) 140 (4) 100

If coins of 50 paisa and one rupee are taken in the proportion 3 : 2, how many coins of 50 paisa will be there in a sum of ₹ 140 ?

(1) 120 (2) 80 (3) 140 (4) 100

---

11. तेलाच्या 10 लीटर डब्याची किंमत ₹ 1000 आहे. त्यावर 25% तेल फुकट मिळाल्यास तेलाची किंमत प्रति लीटर किती होईल ?

(1) ₹ 70 (2) ₹ 75 (3) ₹ 80 (4) ₹ 85

The cost of 10 litre oil jar is ₹ 1000. If on that 25% oil is free, then what will be the cost of oil per litre ?

(1) ₹ 70 (2) ₹ 75 (3) ₹ 80 (4) ₹ 85

---

12. सोडवा :

$$\frac{13}{100} + \frac{37}{10} + \frac{23}{10} = \ldots\ldots$$

(1) 0·613 (2) 61·3 (3) 6·13 (4) 7·3

Solve :

$$\frac{13}{100} + \frac{37}{10} + \frac{23}{10} = \ldots\ldots$$

(1) 0·613 (2) 61·3 (3) 6·13 (4) 7·3

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

13. दोन भावांच्या वयांची बेरीज 36 वर्षे आहे. जर, त्यांच्या वयातील अंतर 10 वर्षे असेल, तर त्यांची वये काढा.

(1) 23, 13 (2) 32, 22 (3) 42, 32 (4) 22, 12

An addition of ages of two brothers is 36 years. If the difference between their ages is of 10 years, find their ages.

(1) 23, 13 (2) 32, 22 (3) 42, 32 (4) 22, 12

---

14. डॉलीच्या भ्रमणध्वनी सेवेचे दर 1 पैसा प्रति 2 सेकंद दिवसा व 1 पैसा प्रति 5 सेकंद रात्री असे आहेत. डॉलीच्या दिवसाच्या कॉल्सचे कालावधी 49 सेकंद, 130 सेकंद, 291 सेकंद व रात्रीच्या कॉल्सचे कालावधी 352 सेकंद, 544 सेकंद असे आहेत. तर तिचे भ्रमणध्वनी सेवेचे बिल जवळपास किती असेल ?

(1) ₹ 4·14 (2) ₹ 3·15 (3) ₹ 3·05 (4) ₹ 4·25

Dolly's mobile service charges are 1 paisa per 2 seconds during day time and 1 paisa per 5 seconds during night time. Dolly's day time calls are of duration 49 seconds, 130 seconds, 291 seconds and night time calls are of duration 352 seconds and 544 seconds. Her mobile bill will be around

(1) ₹ 4·14 (2) ₹ 3·15 (3) ₹ 3·05 (4) ₹ 4·25

---

15. खालीलपैकी कोणते **चूक** आहे ?

(1) $\frac{10 \times 3 + 14 \times 5}{15 \times 2} = \frac{16 \times 5 + 4 \times 5}{6 \times 5}$

(2) $\frac{27 \times 2 + 23 \times 2}{7 \times 7} > \frac{24 \times 3 + 7 \times 4}{8 \times 8}$

(3) $\frac{14 \times 3 + 29 \times 2}{35 \times 2} < \frac{38 \times 2 + 8 \times 3}{26 \times 2}$

(4) $\frac{5 \times 5 \times 2 + 5 \times 10}{37 \times 2} < \frac{6 \times 7 + 29 \times 2}{5 \times 5 \times 5}$

Which of the following is ***wrong*** ?

(1) $\frac{10 \times 3 + 14 \times 5}{15 \times 2} = \frac{16 \times 5 + 4 \times 5}{6 \times 5}$

(2) $\frac{27 \times 2 + 23 \times 2}{7 \times 7} > \frac{24 \times 3 + 7 \times 4}{8 \times 8}$

(3) $\frac{14 \times 3 + 29 \times 2}{35 \times 2} < \frac{38 \times 2 + 8 \times 3}{26 \times 2}$

(4) $\frac{5 \times 5 \times 2 + 5 \times 10}{37 \times 2} < \frac{6 \times 7 + 29 \times 2}{5 \times 5 \times 5}$

---

16. 2100 चे 16% = _______ .

(1) 363 (2) 336 (3) 633 (4) 900

16% of 2100 = _______ .

(1) 363 (2) 336 (3) 633 (4) 900

---

17. एक माणुस एक काम 6 दिवसांत पूर्ण करतो आणि त्याचा मुलगा तेच काम 18 दिवसांत पूर्ण करतो. जर त्या दोघांनी एकत्र काम केले तर त्यांना ते काम पूर्ण करण्यास किती दिवस लागतील ?

(1) 4·5 दिवस (2) 4 दिवस

(3) 5 दिवस (4) 3·5 दिवस

A man can do a job in 6 days and his son can do it in 18 days. How many days would it take them to do the job if they worked together ?

(1) 4·5 days (2) 4 days

(3) 5 days (4) 3·5 days

---

18. दोन संख्याची बेरीज 146 असून त्यांच्यातील फरक 18 आहे. तर त्या संख्या _______ आहेत.

(1) 82 आणि 64 (2) 100 आणि 46

(3) 20 आणि 38 (4) 82 आणि 100

The addition of two numbers is 146 and difference between them is 18. Then these numbers are

(1) 82 and 64 (2) 100 and 46

(3) 20 and 38 (4) 82 and 100

---

19. $6\left[\frac{4}{5} - \frac{1}{4}\right] =$ _______

(1) 3·3 (2) 11/20 (3) 21/20 (4) 4·5

$6\left[\frac{4}{5} - \frac{1}{4}\right] =$ _______

(1) 3·3 (2) 11/20 (3) 21/20 (4) 4·5

---

20. घड्याळ्यात 11 : 20 वाजले असतांना तास काटा व मिनीट काटा यांमध्ये होणारा कोन अचुक _______ मापाचा असेल.

(1) 135° (2) 140° (3) 145° (4) 130°

At 11 : 20 in the clock, the minute arm makes an exact angle of _________ with the hour arm.

(1) 135° (2) 140° (3) 145° (4) 130°

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

21. स्पायरोगायरा __________ शेवाळ आहे.

(1) नील-हरित (2) हरित

(3) लाल (4) रंगहिन

Spirogyra is a ________ algae.

(1) Blue green (2) Green

(3) Red (4) Colourless

---

22. __________ वायू – 57° से. पर्यंत थंड केल्यास तो स्थायुरुपात जातो, तेव्हा त्याला शुष्क (कोरडा) बर्फ म्हणतात.

(1) नायट्रोजन (2) अमोनीया

(3) हीलियम (4) कार्बन डाय-ऑक्साइड

________ gas when cooled to – 57°C, freezes and it is called dry ice.

(1) Nitrogen (2) Ammonia

(3) Helium (4) Carbon dioxide

---

23. उच्चताणासारखा आजार टाळण्यासाठी क्षारांच्या सामान्य सेवनाचे प्रमाण किती असावे ?

(1) 2·5 ग्रॅम प्रतिदिन (2) 7·8 ग्रॅम प्रतिदिन

(3) 5 ग्रॅम प्रतिदिन (4) 1·2 ग्रॅम प्रतिदिन

The normal salt intake, to avoid complications like hypertension, should be

(1) 2·5 gm/day (2) 7·8 gm/day

(3) 5 gm/day (4) 1·2 gm/day

---

24. जड केंद्रकाचे हलक्या केंद्रकात रूपांतर होत असताना ऊर्जा उत्सर्जित होते या अभिक्रियेस __________ म्हणतात.

(1) केंद्रकीय संमीलन (2) केंद्रकीय विखंडीकरण

(3) रासायनिक प्रक्रिया (4) संयोग प्रक्रिया

The process of splitting of a heavier nucleus into lighter nuclei together with release of energy is called ____________ .

(1) nuclear fusion (2) nuclear fission

(3) chemical reaction (4) combination reaction

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

25. ________ रक्त गोठण्याची क्रिया सुरु करण्याचे कार्य करतात.

(1) श्वेत रक्तकणिका (2) लसिका

(3) लोहित रक्तकणिका (4) रक्तपट्टीका

________ initiate the process of blood clotting.

(1) WBCs (2) Lymphs

(3) RBCs (4) Blood platelets

---

26. स्पायरोगायराचे प्रजनन खालीलपैकी ________ पद्धतीने होते.

(1) शाकीय (2) लैंगिक

(3) शाकीय आणि लैंगिक (4) शाकीय ही नाही किंवा लैंगिक ही नाही

Reproduction in Spirogyra takes place by ________ method.

(1) vegetative (2) sexual

(3) vegetative and sexual (4) neither vegetative nor sexual

---

27. जैव वायू मध्ये 60% प्रमाण ________ वायूचे असते.

(1) हायड्रोजन (2) ऑक्सीजन

(3) मिथेन (4) कार्बन डाय-ऑक्साईड

Biogas contains 60% of ________ gas.

(1) hydrogen (2) oxygen

(3) methane (4) carbon dioxide

---

28. सूर्यफूल ही ________ वनस्पती आहे.

(1) अनावृत्तबीजी (2) एकबीजपत्री

(3) नचोद्भिदी (4) द्विबीजपत्री

Sunflower is a ________ plant.

(1) gymnospermae (2) monocotyledonous

(3) pteridophyta (4) dicotyledonous

---

29. गोगल गाय ________ ह्या संघात मोडते.

(1) मोलुस्का (2) आर्थ्रोपोडा (3) इकायनोडर्माटा (4) नेमॅटोडा

Snail belongs to phylum ________ .

(1) Mollusca (2) Arthropoda (3) Echinodermata (4) Nematoda

---

30. संतृप्त हायड्रोकार्बन मधील दोन कार्बन अणूंमध्ये ________ असतो.

(1) एकेरी बंध (2) दुहेरी बंध

(3) तिहेरी बंध (4) आयनिक बंध

In saturated hydrocarbons, bond between two carbon atoms is of ________ type.

(1) single bond (2) double bond

(3) triple bond (4) ionic bond

---

31. ________ हा सूर्याच्या सगळ्यात जवळ आणि आपल्या सूर्यमालेतील सगळ्यात लहान ग्रह आहे.

(1) शुक्र (2) बुध

(3) मंगळ (4) पृथ्वी

________ is the smallest planet of our solar system and the one nearest to the Sun.

(1) Venus (2) Mercury

(3) Mars (4) Earth

---

32. तुरटी ________ वापरतात.

(1) विद्युत विलेपनासाठी

(2) रक्त प्रवाह थांबविण्यासाठी

(3) शिल्प बनविण्यासाठी

(4) कांच व रंग बनविण्यासाठी

Alum is used

(1) for electroplating

(2) to stop bleeding

(3) for making statues

(4) for manufacturing of glass and in paint industries

---

33. पेशी मधील ________ ना पेशींचे ऊर्जा केंद्र म्हणतात.

(1) हरितलवक (2) तंतूकणिका

(3) रायबोझोम्स (4) लयकारिका

________ is called powerhouse of a cell.

(1) Green plastids (2) Mitochondria

(3) Ribosomes (4) Lysosomes

---

34. एल.पी.जी. मध्ये __________ हे घटक असतात.

(1) मिथेन आणि इथेन (2) मिथेन आणि ब्युटेन

(3) ब्युटेन आणि आयसोब्युटेन (4) हायड्रोजन आणि मिथेन

LPG consists of

(1) methane and ethane (2) methane and butane

(3) butane and isobutane (4) hydrogen and methane

---

35. पूर्ण अष्टक असलेले मूलद्रव्य __________ हे आहे.

(1) Mg (2) Na

(3) Ne (4) He

The element having complete octet is

(1) Mg (2) Na

(3) Ne (4) He

---

36. 20 ओह्म रोध असलेल्या विद्युत परिपथातून 0·5 ॲम्पियर विद्युत धारा वाहण्यासाठी त्या परिपथातील वाहकाच्या दोन टोकात __________ विभवांतर असावे.

(1) 2 volt (2) 1·5 volt

(3) 1 volt (4) 10 volt

If a current 0·5 A is passed through a wire of resistance 20 ohm, the potential difference across the wire should be

(1) 2 volt (2) 1·5 volt

(3) 1 volt (4) 10 volt

---

37. उंच इमारतीच्या गच्चीवरुन खाली सोडलेल्या चेंडुचा 5 सेकंदानंतरचा वेग किती होईल ?

(1) 98 मी./से. (2) 122·5 मी./से.

(3) 24·5 मी./से. (4) 49 मी./से.

If a ball is released from the terrace of a tall building, then what will be its speed after 5 seconds ?

(1) 98 m/s (2) 122·5 m/s

(3) 24·5 m/s (4) 49 m/s

---

38. पाण्याचे असंगत आचरण म्हणजे पाण्याचे तापमान 0°C पासून 4°C पर्यंत वाढविले असता ते _____ .

(1) आंकुचन पावते

(2) प्रसरण पावते

(3) काहीच बदल होत नाही

(4) सुरुवातीला आंकुचन पावते व नंतर प्रसरण पावते

Anomalous behaviour of water means when temperature of water is raised from 0°C to 4°C it

(1) contracts

(2) expands

(3) remains unchanged

(4) initially it contracts then expands

---

39. MKS पद्धतीत दाबाचे एकक _________ असते.

(1) न्युटन

(2) डाइन

(3) न्युटन/मी^{2}

(4) डाइन/सेमी^{2}

MKS unit of pressure is

(1) Newton

(2) Dyne

(3) Newton/m^2

(4) Dyne/cm^2

---

40. ____________ किरणांना वस्तुमान नसते.

(1) अल्फा (2) बीटा

(3) गॅमा (4) क्ष

____________ rays have no mass.

(1) Alpha (2) Beta

(3) Gamma (4) X

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

41. पालेगारांचा उठाव __________ भागात झाला.
(1) दक्षिण भारत (2) उत्तर भारत (3) गुजरात (4) ओरिसा
Palegar's revolt took place in ________ .
(1) South India (2) North India (3) Gujarat (4) Orissa

42. खालीलपैकी कोणती जोडी अचूक आहे ?
(1) इ.स. 1857 — परवाना कायदा
(2) इ.स. 1851 — विधवा पुनर्विवाह कायदा
(3) इ.स. 1890 — संमती वयाचा कायदा
(4) इ.स. 1858 — भारताचा उच्च न्यायालयासंबंधी कायदा
Which one of the following pairs is correctly matched ?
(1) 1857 A.D. — Licensing Act
(2) 1851 A.D. — Widow Remarriage Act
(3) 1890 A.D. — Age of Consent Act
(4) 1858 A.D. — Indian High Court Act

43. इ.स. 1906 च्या कोलकाता राष्ट्रीय कांग्रेस सभेच्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष कोण होते ?
(1) व्योमेश चंद्र बैनर्जी (2) दादाभाई नौरोजी
(3) सुरेंद्रनाथ बैनर्जी (4) ॲलन ह्युम
Who was the president of Calcutta National Congress Session held in 1906 A.D. ?
(1) Wyomesh Chandra Banerjee (2) Dadabhai Naoroji
(3) Surendranath Banerjee (4) Allen Hume

44. महात्मा गांधीजींनी पहिला राष्ट्रव्यापी 'सत्याग्रह' केला __________ .
(1) असहकार चळवळीच्या वेळी
(2) जालियनवाला बाग क्रूरतापूर्ण घडलेल्या घटनेविरुद्ध झालेल्या चळवळीच्या वेळी
(3) खिलाफत चळवळीच्या वेळी
(4) रौलट ॲक्ट विरुद्ध झालेल्या चळवळीच्या वेळी
Mahatma Gandhiji first staged national 'Satyagraha' at the time of ________ .
(1) Non-Cooperation movement
(2) The movement against the massacre of Jallianwala Bagh
(3) Khilafat movement
(4) Movement against Rowlatt Act

45. 'चौरी-चौरा' घटनेने __________ हे आंदोलन संपूष्टात आले:

(1) रौलट विरोधी सत्याग्रह (2) छोडो भारत

(3) असहकार (4) सविनय कायदेभंग

The 'Chauri-Chaura' incident brought an end to __________ movement.

(1) Anti Rowlatt Satyagraha (2) Quit India

(3) Non Co-operation (4) Civil Disobedience

---

46. इ.स. 1946 मध्ये भारतीय घटना समितीचे अध्यक्ष म्हणून कोणाची निवड झाली ?

(1) डॉ. आंबेडकर (2) चक्रवर्ती राजगोपालाचारी

(3) डॉ. राजेन्द्र प्रसाद (4) कन्हैयालाल मुन्शी

Who was elected as President of Indian Constituent Assembly in the year 1946 AD ?

(1) Dr. Ambedkar (2) Chakravarti Rajgopalachari

(3) Dr. Rajendra Prasad (4) Kanhaiyalal Munshi

---

47. 1857 मधे इंग्रजाविरुद्ध सर्वत्र वातावरण तप्त झाले असतांना समाजातील सर्व वर्गांना एकत्र आणून लढा तीव्र करण्याचे काम कुणी केले ?

(1) तात्या टोपे (2) नानासाहेब पेशवे

(3) बहादूर शाह जफर (4) अझिमुल्लाह

In 1857, who gave momentum to the agitation against the British by gathering people of all classes of society ?

(1) Tatya Tope (2) Nanasaheb Peshwa

(3) Bahadur Shah Zafar (4) Azimullah

---

48. महाराष्ट्रातील होमरूल चळवळीचे प्रणेते होते ________ .

(1) ॲनी बेझंट (2) लोकमान्य टिळक

(3) बॅरि. खापर्डे (4) डॉ. बी.एस. मुंजे

The founder of Home-Rule movement in Maharashtra was _________ .

(1) Annie Besant (2) Lokmanya Tilak

(3) Br. Khaparde (4) Dr. B.S. Munje

---

49. सातारच्या राजाच्या वतीने वकील म्हणून इंग्लंडला गेलेला रंगो बापूजी गुप्ते निराश होऊन परत आल्यानंतर त्याने कुणाला संघटित करून राजाला गादीवर बसविण्याचा कट रचला ?

(1) जमीनदार (2) शेतकरी (3) आदिवासी (4) सैनिक

Rango Bapuji Gupte who went to England as a lawyer on behalf of the King of Satara on returning disappointed, gathered which class of people to conspire to enthrone the king ?

(1) Zamindars (2) Farmers (3) Adivasis (4) Soldiers

---

50. चंपारण मधील शेतकऱ्यांचा लढा __________ शी संबंधित होता.

(1) ऊस (2) कापूस (3) भात (4) नीळ

The fight of the farmers of Champaran was concerned with __________ .

(1) Sugarcane (2) Cotton (3) Rice (4) Indigo

---

51. आर्थिक व कृषीविषयक समस्यांच्या अध्ययनाच्या माध्यमातून 1867 मधे स्थापन झालेल्या कोणत्या संस्थेने जनजागृतीचे कार्य केले ?

(1) बॉम्बे प्रेसिडेन्सी असोसिएशन (2) इंडियन असोसिएशन

(3) पुणे सार्वजनिक सभा (4) मद्रास नेटिव्ह असोसिएशन

Which organization established in 1867 worked for social awakening through the medium of Economic and Agricultural reforms ?

(1) Bombay Presidency Association (2) Indian Association

(3) Pune Sarvajanik Sabha (4) Madras Native Association

---

52. भारतीय राष्ट्रवादाच्या उदयास कारणीभूत असलेली संथाल चळवळ कशाशी संबंधीत होती ?

(1) आदीवासींच्या जमीन लागवडीशी
(2) आदीवासींच्या पुरातन सामाजीक रूढीशी
(3) आदीवासींच्या शिक्षणाशी
(4) आदीवासींच्या राजकीय गटाशी

Santhal movement responsible for the rise of Indian Nationalism, was related with

(1) Land cultivation of Adivasis
(2) Ancient social customs of Adivasis
(3) Education of Adivasis
(4) Political groups of Adivasis

---

53. भारतीयांनी सायमन कमिशनवर बहिष्कार टाकला, कारण

(1) त्यामुळे भारताची फाळणी होणार होती
(2) त्यामध्ये लेबर पार्टीचा प्रतिनिधी नव्हता
(3) त्याचे नेतृत्व सायमनने केले होते
(4) त्यामध्ये एकही भारतीय प्रतिनिधी नव्हता

Simon Commission was boycotted by Indians, because

(1) It was meant for division of India
(2) There was no representative of Labour Party in it
(3) It was headed by Simon
(4) None of the Indians was its member

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

54. "चळवळ करा, अखंड चळवळ करा'' हा 'स्वराज्याचा मंत्र' देणारे भारतीय राष्ट्रीय सभेचे आधारस्तंभ कोण होते ?

(1) फिरोजशाह मेहता (2) रंगय्या नायडू

(3) नरेंद्रनाथ सेन (4) दादाभाई नौरोजी

Which towering Indian leader gave the 'Swaraj Mantra', "Lets agitate and agitate incessantly !" ?

(1) Pherozeshah Mehta (2) Rangaiah Naidu

(3) Narendranath Sen (4) Dadabhai Naoroji

---

55. 'मुंबई कामगार संघा'ची स्थापना कोणी केली ?

(1) नारायण लोखंडे (2) श्रीपाद डांगे

(3) नारायण जोशी (4) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Who founded the 'Mumbai Kamagar Sangh' ?

(1) Narayan Lokhande (2) Shripad Dange

(3) Narayan Joshi (4) Dr. Babasaheb Ambedkar

---

56. इ.स. 1930 च्या मिठाच्या सत्याग्रहात स्त्रियांचे नेतृत्व कुणी केले ?

(1) प्रेमा कंटक (2) कृष्णा घुटकर

(3) अवंतिकाबाई गोखले (4) अरुणा आसफ अली

Who led the women revolt in Salt Satyagraha of 1930 AD ?

(1) Prema Kantak (2) Krishna Ghutkar

(3) Awantikabai Gokhale (4) Aruna Asaf Ali

---

57. भारतीय क्रांतीकारकांच्या संघटनांच्या अपयशाचे महत्वाचे कारण म्हणजे

(1) क्रांतीकारकांमधे एकसूत्रता नव्हती

(2) इंग्रज व क्रांतीकारक हा लढा विसंगत होता

(3) इंग्रजांनी दडपशाही केली

(4) क्रांतीकारकांनी दहशत निर्माण केली

The prominent cause of the failure of the Indian revolutionary organisations was

(1) Absence of coordination among the revolutionaries

(2) Inequality between the British and the revolutionaries

(3) The tyranny of the British

(4) Terror created by the revolutionaries

---

58. संस्थानांना दिलेल्या सवलती आणि गव्हर्नर जनरलचे अमर्याद व अनिर्बंध अधिकार यामुळे कोणता कायदा भारतीय राजकीय पक्षांनी व नेत्यांनी फेटाळून लावला ?

(1) 1858 चा कायदा (2) 1919 चा कायदा
(3) 1935 चा कायदा (4) 1947 चा कायदा

Which Act was opposed by the Indian political parties because of granting of the privileges to Princely States and unlimited and excessive powers to the Governor General ?

(1) Act of 1858 (2) Act of 1919
(3) Act of 1935 (4) Act of 1947

---

59. आगरकरांना __________ यांच्या बरोबर 101 दिवसाची कारावासाची शिक्षा झाली होती.

(1) लोकहितवादी (2) टिळक
(3) फुले (4) गोखले

Agarkar was sentenced to 101 days imprisonment together with

(1) Lokhitwadi (2) Tilak
(3) Phule (4) Gokhale

---

60. सर सय्यद अहमद खान यांनी __________ येथे शिक्षण संस्था स्थापन केली.

(1) पुणे (2) सातारा
(3) आग्रा (4) अलीगढ

Sir Sayyed Ahmed Khan established an educational institute at

(1) Pune (2) Satara
(3) Agra (4) Aligarh

---

61. रविंद्रनाथ टैगोरांनी 'नव्या युगाचे अग्रेसर' कुणाला म्हटले आहे ?

(1) स्वामी विवेकानंद (2) राजा राममोहन रॉय
(3) स्वामी दयानंद सरस्वती (4) महात्मा जोतीबा फुले

Whom did Ravindranath Tagore refer as 'The Pioneer of New Era' ?

(1) Swami Vivekananda (2) Raja Rammohan Roy
(3) Swami Dayananda Saraswati (4) Mahatma Jyotiba Phule

---

62. स्त्रियांच्या संघटनेच्या दृष्टीने 1904 मधे रमाबाई रानडे यांच्या अध्यक्षतेखाली कुठल्या परिषदेचे आयोजन करण्यात आले ?

(1) अखिल भारतीय हिंदू महिला परिषद
(2) अखिल भारतीय महिला परिषद
(3) अखिल महिला धर्म परिषद
(4) अखिल भारतीय आर्यभगिनी परिषद

Which Conference was organised under the Presidency of Ramabai Ranade in 1904 with a view to organize women ?

(1) All India Hindu Women Conference
(2) All India Women Conference
(3) All Women Religious Conference
(4) All India Aryabhagini Conference

---

63. __________ हे सत्यशोधक समाजाचे मुखपत्र होते.

(1) दीनबंधु (2) दीन मित्र
(3) दलित मित्र (4) दलित बंधू

__________ was the mouthpiece of the Satyashodhak Samaj.

(1) Deenbandhu (2) Deen Mitra
(3) Dalit Mitra (4) Dalit Bandhu

---

64. पुण्यात मुलींची पहिली शाळा कोणी सुरू केली ?

(1) नाना जगन्नाथ शंकर शेठ (2) महर्षी धोंडो केशव कर्वे
(3) पंडिता रमाबाई (4) महात्मा फुले

Who started the first girl's school in Pune ?

(1) Nana Jagannath Shankar Sheth (2) Maharshi Dhondo Keshav Karve
(3) Pandita Ramabai (4) Mahatma Phule

---

65. गोपाळ गणेश आगरकर यांनी कोणत्या विचारांचा पुरस्कार केला ?

(1) मानवतावाद (2) समाजवाद
(3) बुद्धिप्रामाण्यवाद (4) सर्वंकषवाद

Which thoughts were advocated by Gopal Ganesh Agarkar ?

(1) Humanism (2) Socialism
(3) Rationalism (4) Totalitarianism

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

66. 'शेतकऱ्यांचा आसूड' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

(1) महात्मा फुले (2) गणेश वासुदेव जोशी

(3) विष्णूशास्त्री चिपळूणकर (4) डॉ. भाऊ दाजी लाड

Who wrote the book 'Shetkaryancha Asud' ?

(1) Mahatma Phule (2) Ganesh Vasudeo Joshi

(3) Vishnushastri Chiplunkar (4) Dr. Bhau Daji Lad

---

67. महर्षी कर्वे यांनी विधवा विवाहास चालना देण्यासाठी कोणती संस्था स्थापन केली ?

(1) निष्काम कर्ममठ (2) अनाथ बालिकाश्रम

(3) विधवा विवाहोत्तेजक मंडळी (4) विधवा विवाह संघ

Which institution was established by Maharshi Karve to promote the widow remarriage ?

(1) Nishkama Karmamath (2) Anath Balikashram

(3) Vidhawa Vivahottejak Mandali (4) Vidhawa Vivah Sangha

---

68. गोपाळ गणेश आगरकर सामाजिक सुधारणांचा पुरस्कार कोणत्या साप्ताहिकातून करीत असत ?

(1) मराठा (2) केसरी

(3) ज्ञानप्रकाश (4) दर्पण

Through which weekly did Gopal Ganesh Agarkar advocate social reforms ?

(1) Maratha (2) Kesari

(3) Gyanprakash (4) Darpan

---

69. महात्मा फुलेंनी कोणती भारतातील अशा स्वरूपाची पहिली संस्था काढली जी एका ब्राम्हणेतराने मोठ्या धैर्याने, परोपकार बुद्धीने ब्राम्हण विधवासाठी काढली ?

(1) अनाथालय (2) बालहत्या प्रतिबंध गृह

(3) महिलाश्रम (4) पुनर्विवाहोत्तेजक मंडळ

Which was the first of its kind social institute courageously established by Jyotiba Phule in India with the intention of helping Brahmin widows ?

(1) Anathalaya (2) Balhatya Pratibandh Gruh

(3) Mahilashram (4) Punarvivah Uttejak Mandal

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

70. महात्मा फुलेंनी 1855 साली लिहिलेल्या 'तृतीय रत्न' या नाटकाची मध्यवर्ती कल्पना कशावर आधारीत आहे ?

(1) शेतकऱ्यांवर (2) अस्पृश्यांवर

(3) ब्राम्हणी मूर्तीपूजेवर (4) स्त्री दास्यावर

What is the theme of 'Tritiya Ratna' written by Mahatma Phule in 1855 ?

(1) Farmers (2) Untouchables

(3) Idol worship by Brahmins (4) Women's slavery

---

71. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी सामाजिक व राजकीय क्षेत्रात कार्य करण्यासाठी कोणता पक्ष स्थापन केला ?

(1) शेड्युल्ड कास्टस् फेडरेशन

(2) स्वतंत्र मजूर पक्ष

(3) समता पक्ष

(4) रिपब्लीकन पार्टी ऑफ इंडिया

Which party was founded by Dr. Babasaheb Ambedkar to work in social and political fields ?

(1) Scheduled Castes Federation

(2) Swatantra Majur Party

(3) Samata Party

(4) Republican Party of India

---

72. शाहू महाराजांनी 1911 मधे कोणत्या समाजास राजाश्रय दिला ?

(1) आर्य समाज (2) सत्यशोधक समाज

(3) प्रार्थना समाज (4) ब्राम्हो समाज

To which social organization did Shahu Maharaj give patronage in 1911 ?

(1) Arya Samaj (2) Satyashodhak Samaj

(3) Prarthana Samaj (4) Brahmo Samaj

---

73. शाहू महाराजांच्या सामाजीक कार्यातील एक अभिनव प्रयोग कोणता ?

(1) दलित बोर्डिंग (2) मुस्लिम बोर्डिंग

(3) वसतिगृह (4) मराठा बोर्डिंग

Which was the innovative social experiment of Shahu Maharaj ?

(1) Dalit Boarding (2) Muslim Boarding

(3) Hostel (4) Maratha Boarding

---

74. महर्षी धोंडो केशव कर्व्यांनी जानेवारी, 1899 मध्ये सुरू केलेल्या 'अनाथाश्रमा'चा उद्देश काय होता ?

(1) अनाथ मुलींना शिक्षण (2) विधवांना शिक्षण

(3) विधवा पुनर्विवाहीतांना आधार (4) पुनर्विवाहितांच्या मुलांना शिक्षण

What was the object of 'Anathashram' started by Maharshi Dhondo Keshav Karve in January, 1899 ?

(1) Education to orphaned girls (2) Education to widows

(3) Support remarried widows (4) Education to children of remarried

---

75. महर्षी कर्व्यांनी 15 नोव्हेंबर 1891ला पुण्याला फर्ग्युसन कॉलेज मधे कोणत्या विषयाचे प्राध्यापक म्हणून नोकरी पत्करली ?

(1) तत्वज्ञान (2) गणित

(3) भौतिकशास्त्र (4) नीतिशास्त्र

Maharshi Karve joined Fergusson College, Pune, on 15th November 1891, as a Professor in

(1) Philosophy (2) Mathematics

(3) Physics (4) Ethics

---

76. गोपाळ गणेश आगरकर कोणत्या महाविद्यालयाचे प्राचार्य होते ?

(1) डेक्कन कॉलेज (2) फर्ग्युसन कॉलेज

(3) वाडिया कॉलेज (4) विल्सन कॉलेज

Gopal Ganesh Agarkar was a Principal of

(1) Deccan College (2) Fergusson College

(3) Wadia College (4) Wilson College

---

77. 'मानवी समता' हे मासिक कोणी चालू केले ?

(1) बाळशास्त्री जांभेकर (2) धोंडो केशव कर्वे

(3) महात्मा फुले (4) डॉ. आंबेडकर

Who started the magazine 'Manavi Samata' ?

(1) Balshastri Jambhekar (2) Dhondo Keshav Karve

(3) Mahatma Phule (4) Dr. Ambedkar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

78. कुठल्या परिषदेत जमलेल्या हजारो दलितांना संबोधतांना शाहू महाराजांनी डॉ. आंबेडकरांची ओळख करून देताना 'हा तुमचा भावी नेता' म्हटले ?

(1) महाड (2) माणगाव

(3) अमरावती (4) नाशिक

In which conference was Dr. Ambedkar introduced to hundreds of Dalits as 'He is your future leader' by Shahu Maharaj ?

(1) Mahad (2) Mangaon

(3) Amravati (4) Nasik

---

79. महात्मा गांधी व आंबेडकर यांच्यात पुणे करार होऊन

(1) दलितांचे स्वतंत्र मतदारसंघ रद्द झाले

(2) दलितांना स्वतंत्र मतदारसंघ देण्यात आले

(3) केंद्रीय कायदेमंडळात दलितांना राखीव जागा देण्यात आल्या नाही

(4) प्रांतीय कायदेमंडळात दलितांना स्वतंत्र जागा देण्यात आल्या नाही

By the Pune Pact signed between Mahatma Gandhi and Ambedkar

(1) Independent electorate of Dalits was cancelled

(2) Independent electorate was given to Dalits

(3) Reserved seats were not given to Dalits in Central assembly

(4) Independent seats were not given to Dalits in Provincial assembly

---

80. 'सार्वजनिक सत्यधर्म' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?

(1) लोकहितवादी

(2) आगरकर

(3) विठ्ठल रामजी शिंदे

(4) महात्मा फुले

Who wrote the book 'Sarvajanik Satyadharm' ?

(1) Lokhitwadi

(2) Agarkar

(3) Vitthal Ramaji Shinde

(4) Mahatma Phule

---

81. दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेचे मुख्य उद्दीष्ट काय होते ?

(1) धरण बांधणे (2) निर्यातीत वाढ करणे

(3) शेतीचा विकास करणे (4) औद्योगिकरण

What was the main objective of the Second Five Year Plan ?

(1) Construction of Dams (2) Increase in Export

(3) Agricultural Development (4) Industrialization

---

82. ______ रोजी राष्ट्रीय विकास समिती (एन.डी.सी.) कडून 10व्या पंचवार्षिक योजनेस मंजूरी देण्यात आली.

(1) 21 डिसेंबर 2002 (2) 31 डिसेंबर 2002

(3) 21 जानेवारी 2003 (4) 31 जानेवारी 2003

On ________ the National Development Council approved the 10th Five Year Plan.

(1) 21 December 2002 (2) 31 December 2002

(3) 21 January 2003 (4) 31 January 2003

---

83. पाचव्या पंचवार्षिक योजनेची अम्मलबजावणी ________ या काळात झाली.

(1) 1969 – 74 (2) 1974 – 79

(3) 1980 – 85 (4) 1985 – 90

The Fifth Five Year Plan was implemented during the period

(1) 1969 – 74 (2) 1974 – 79

(3) 1980 – 85 (4) 1985 – 90

---

84. भारताच्या आर्थिक विकासासाठी योजना आयोगाची स्थापना ________ मध्ये करण्यात आली.

(1) 1948 (2) 1950 (3) 1951 (4) 1952

Planning Commission for Economic Development of India was established in

(1) 1948 (2) 1950 (3) 1951 (4) 1952

---

85. दामोदर खोरे योजना ही ________ पंचवार्षिक योजनेची निष्पत्ती आहे.

(1) पहिल्या (2) दुसऱ्या (3) तिसऱ्या (4) पाचव्या

The formation of Damodar Valley Project is the result of ________ Five Year Plan.

(1) First (2) Second (3) Third (4) Fifth

---

86. दारिद्रय निर्मुलन (गरीबी हटाओ) आणि आत्मनिर्भरता ही ______ पंचवार्षिक योजनेची प्रमुख उद्दीष्टे होती.

(1) तिसऱ्या (2) पाचव्या (3) दुसऱ्या (4) सहाव्या

The removal of poverty (Garibi Hatao) and attainment of self reliance was the main objective of ________ Five Year Plan.

(1) Third (2) Fifth (3) Second (4) Sixth

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

87. भारतात शेती पाठोपाठ रोजगार उपलब्ध करून देणारा दुसऱ्या क्रमांकाचा उद्योग __________ हा आहे.

(1) हातमाग (2) साखर कारखाने (3) ज्यूट कारखाने (4) पोलाद कारखाने

Next to agriculture activity, __________ is the second largest employer in India.

(1) Handloom (2) Sugar industry (3) Jute industry (4) Steel industry

---

88. __________ ही भारतातील सर्वात लांब हिमनदी आहे.

(1) हिस्सार (2) चंद्रा (3) गंगा (4) सियाचीन

__________ is the longest glacier in India.

(1) Hissar (2) Chandra (3) Ganga (4) Siachen

---

89. भारतात अनुसुचित जमातीच्या संख्येचे एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण सर्वात अधिक असलेले राज्य म्हणजे

(1) गुजरात (2) तामिळनाडू (3) मिझोराम (4) ओरिसा

The state having maximum proportion of Scheduled Tribe population to total population in India is

(1) Gujarat (2) Tamil Nadu (3) Mizoram (4) Orissa

---

90. भारताला एकूण __________ किलोमीटर लांबीला समुद्र किनारा लाभला आहे.

(1) 6555 (2) 8517 (3) 7517 (4) 6000

The total length of Indian coastline is __________ kilometres.

(1) 6555 (2) 8517 (3) 7517 (4) 6000

---

91. खालीलपैकी कोणते बंदर लोह-खनिज निर्यातीभिमुख आहे ?

(1) चेन्नई (2) कोलकाता (3) नवीन मंगलोर (4) कांडला

Which of the following ports is oriented to export of iron-ore ?

(1) Chennai (2) Kolkata (3) New Mangalore (4) Kandla

---

92. चहाची लागवड __________ या राज्यात सर्वात प्रथम झाली.

(1) कर्नाटक (2) केरळ (3) आसाम (4) तामिळनाडू

The first tea plantation was taken up in __________ state.

(1) Karnataka (2) Kerala (3) Assam (4) Tamil Nadu

---

93. भिलाई येथे लोह पोलाद कारखान्याची निर्मिती हि __________ पंचवार्षिक योजनेची निष्पत्ती आहे.

(1) पहिल्या (2) दुसऱ्या (3) तिसऱ्या (4) चौथ्या

The formation of iron and steel industry at Bhilai is the result of __________ Five Year Plan.

(1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

94. दगडी कोळशाच्या जागतिक उत्पादनात भारताचा ________ क्रमांक आहे.

(1) प्रथम (2) द्वितीय (3) तृतीय (4) चतुर्थ

India stands ________ in the world in the production of coal.

(1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

---

95. मुंबई बंदरावरील वाहतुकीचा ताण कमी करण्यासाठी विकसित केलेले बंदर ________ हे आहे.

(1) कांडला (2) मार्मागोवा (3) हल्दीया (4) न्हावा-शेवा

To reduce burden on Mumbai port a new port has been developed at ________ .

(1) Kandla (2) Marmagoa (3) Haldia (4) Nhava-Sheva

---

96. मुंबई – पणजी हा राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक ________ आहे.

(1) सोळा (2) सतरा (3) अठरा (4) वीस

Mumbai – Panaji is the national highway no.

(1) Sixteen (2) Seventeen (3) Eighteen (4) Twenty

---

97. ________ हा भारतातील पहिला लोहमार्ग आहे.

(1) दिल्ली ते आग्रा (2) मुंबई ते ठाणे

(3) हावडा ते खडकपूर (4) चेन्नई ते रेनीगुंठा

________ is the first rail-route in India.

(1) Delhi to Agra (2) Mumbai to Thane

(3) Howrah to Kharagpur (4) Chennai to Renigunta

---

98. सोलापूर जिल्हयातील चिंचोली औद्योगिक वसाहत खालीलपैकी कोणत्या उत्पादनासाठी प्रसिद्ध आहे ?

(1) औषधी निर्माण (2) कातडी वस्तु

(3) कागद (4) होजीअरी

Chincholi industrial estate in Solapur district is specialised in

(1) pharmaceutical (2) leather material

(3) paper (4) hosiery

---

99. पश्चिम महाराष्ट्रातील ________ जिल्हयामध्ये बॉक्साईटचे साठे आढळतात.

(1) नाशिक (2) पुणे (3) कोल्हापूर (4) सोलापूर

In Western Maharashtra, bauxite deposits are found in ________ district.

(1) Nashik (2) Pune (3) Kolhapur (4) Solapur

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

100. महाराष्ट्रातील नागपूर जवळील पंचतारांकित औद्योगिक वसाहत खालीलपैकी कोठे आहे ?
(1) निवळी (2) इंदापूर (3) बुटीबोरी (4) वाळुंज
A five star industrial estate near Nagpur in Maharashtra is located at
(1) Nivali (2) Indapur (3) Butibori (4) Valunj

---

101. महाराष्ट्रातील __________ हा पट्टा खनिजांवर आधारित उद्योगांकरीता प्रसिद्ध आहे.
(1) नागपूर – चंद्रपूर (2) रायगड – रत्नागिरी
(3) मुंबई – पुणे (4) नाशिक – जळगांव
The __________ belt is famous for its mineral based industries in Maharashtra.
(1) Nagpur – Chandrapur (2) Raigad – Ratnagiri
(3) Mumbai – Pune (4) Nashik – Jalgaon

---

102. महाराष्ट्रातील जिल्हयांची संख्या __________ आहे.
(1) 35 (2) 37 (3) 31 (4) 28
Number of districts in Maharashtra is
(1) 35 (2) 37 (3) 31 (4) 28

---

103. महाराष्ट्रातील __________ या जिल्हयांमध्ये मॅंगेनीज खनिजाचे विस्तृत साठे आढळतात.
(1) नागपूर व गोंदिया (2) सातारा व सांगली
(3) धुळे व जळगांव (4) यवतमाळ व परभणी
The largest deposits of manganese are located in __________ districts of Maharashtra.
(1) Nagpur and Gondia (2) Satara and Sangli
(3) Dhule and Jalgaon (4) Yavatmal and Parbhani

---

104. कोकणातील घाटांची रचना उत्तरेकडून दक्षिण दिशेकडे करा.
(1) थळ, कुंभार्ली, फोंडा, आंबोली (2) थळ, फोंडा, कुंभार्ली, आंबोली
(3) कुंभार्ली, थळ, फोंडा, आंबोली (4) आंबोली, फोंडा, कुंभार्ली, थळ
Arrange the ghats in Konkan from North to South.
(1) Thal, Kumbharli, Phonda, Amboli (2) Thal, Phonda, Kumbharli, Amboli
(3) Kumbharli, Thal, Phonda, Amboli (4) Amboli, Phonda, Kumbharli, Thal

---

105. हापूस आंब्याची झाडे __________ जिल्हयात आढळतात.
(1) सिंधुदुर्ग (2) रत्नागिरी
(3) रायगड (4) वरील सर्व जिल्हयात
Alphonso mango trees are found in following districts :
(1) Sindhudurg (2) Ratnagiri
(3) Raigad (4) All the above districts

---

106. महाराष्ट्रातील __________ जिल्हे त्यांच्या द्राक्ष उत्पादनाकरीता प्रसिद्ध आहेत.

(1) धुळे व नाशिक (2) पुणे व नाशिक
(3) सातारा व नाशिक (4) सांगली व नाशिक

In Maharashtra ______________ districts are known for their grape production.

(1) Dhule and Nashik (2) Pune and Nashik
(3) Satara and Nashik (4) Sangli and Nashik

107. कोणत्या घटना दुरुस्तीनुसार मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश भारतीय राज्यघटनेत करण्यात आला ?

(1) 45वी घटना दुरुस्ती (2) 46वी घटना दुरुस्ती
(3) 42वी घटना दुरुस्ती (4) 44वी घटना दुरुस्ती

By which amendment were Fundamental Duties included in the Indian Constitution ?

(1) 45th Amendment (2) 46th Amendment
(3) 42nd Amendment (4) 44th Amendment

108. भारतीय राज्यघटनेच्या प्रस्तावनेत कोणत्या संकल्पनेला अग्रक्रम दिला आहे ?

(1) स्वातंत्र्य (2) समता (3) न्याय (4) बंधुभाव

Which concept has been given priority in the Preamble of Indian Constitution ?

(1) Liberty (2) Equality (3) Justice (4) Fraternity

109. भारतात केंद्रीय कॅबिनेटच्या बैठकीचे अध्यक्षस्थान कोण भूषवितो ?

(1) राष्ट्रपती (2) उपराष्ट्रपती (3) पंतप्रधान (4) गृहमंत्री

Who presides over the meetings of Central Cabinet in India ?

(1) President (2) Vice President (3) Prime Minister (4) Home Minister

110. सामान्यपणे संघराज्य पद्धतील कोणत्या पद्धतीचे विधिमंडळ असते ?

(1) द्विगृही (2) एकगृही
(3) बहुगृही (4) यापैकी कोणतेही नाही

Which type of legislature is generally found in the Federal form of Government ?

(1) Bicameral (2) Unicameral
(3) Multicameral (4) None of these

111. वित्त विधेयक लोकसभेत मांडण्यासाठी कोणाची शिफारस आवश्यक असते ?

(1) अर्थमंत्री (2) प्रधानमंत्री
(3) राष्ट्रपती (4) लोकसभा अध्यक्ष

Whose recommendation is necessary to introduce a financial bill in Lok Sabha ?

(1) Finance Minister (2) Prime Minister
(3) President (4) Speaker of Lok Sabha

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

112. भारतीय लोकशाहीचे अधिक विकेंद्रीकरण कोणत्या दोन घटना दुरुस्तीमुळे झाले आहे ?

(1) 73, 74वी घटना दुरुस्ती (2) 42, 43वी घटना दुरुस्ती

(3) 45, 46वी घटना दुरुस्ती (4) 75, 76वी घटना दुरुस्ती

Which are the two amendments that made Indian democracy more decentralised ?

(1) 73, 74 Amendments (2) 42, 43 Amendments

(3) 45, 46 Amendments (4) 75, 76 Amendments

---

113. ओ.बी.सी. चळवळ ________ प्रभावीत झाली.

(1) मंडळ आयोगामुळे (2) महाजन आयोगामुळे

(3) सरकारिया आयोगामुळे (4) फजल अली आयोगामुळे

________ influenced the OBC movement.

(1) Mandal Commission (2) Mahajan Commission

(3) Sarkariya Commission (4) Fazal Ali Commission

---

114. नियोजन विभागाचा प्रशासकीय प्रमुख कोण ?

(1) मुख्य सचिव (2) नियोजन सचिव

(3) अर्थ सचिव (4) गृह सचिव

Who is the administrative head of the Planning department ?

(1) Chief Secretary (2) Planning Secretary

(3) Finance Secretary (4) Home Secretary

---

115. कोणत्या वर्षी महाराष्ट्र राज्यात पहिले आघाडी सरकार स्थापन झाले ?

(1) 1978 (2) 1995 (3) 1989 (4) 2004

In which year was the first coalition government formed in Maharashtra state ?

(1) 1978 (2) 1995 (3) 1989 (4) 2004

---

116. राज्य सेवेतील अधिकाऱ्यांची भरती करण्याकरिता महाराष्ट्रात स्पर्धा परीक्षा कोण आयोजित करते ?

(1) नियोजन मंडळ

(2) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

(3) संघ लोकसेवा आयोग

(4) यापैकी कोणीही नाही

Who conducts the competitive examinations for the recruitment of state service officials in Maharashtra ?

(1) Planning Commission

(2) Maharashtra Public Service Commission

(3) Union Public Service Commission

(4) None of these

---

117. विधानसभेत समान मते पडल्यास निर्णायक मत देण्याचा अधिकार कोणाला आहे ?
(1) मुख्यमंत्री (2) राज्यपाल
(3) स्पिकर (4) उपमुख्यमंत्री
Who shall exercise a casting vote in case of a tie in Legislative Assembly ?
(1) Chief Minister (2) Governor
(3) Speaker (4) Deputy Chief Minister

118. विधान परिषदेच्या सदस्यांचा कार्यकाळ किती वर्षांचा आहे ?
(1) 6 वर्षांचा (2) 3 वर्षांचा (3) 4 वर्षांचा (4) 5 वर्षांचा
What is the tenure of the members of Legislative Council ?
(1) 6 years (2) 3 years (3) 4 years (4) 5 years

119. राज्यातील मंत्र्याचे वेतन व भते ठरविण्याचा अधिकार कोणाला आहे ?
(1) मुख्यमंत्री (2) राज्यपाल
(3) राज्य विधानसभा (4) राष्ट्रपति
Who decides Pay and Allowances of ministers in the State ?
(1) Chief Minister (2) Governor
(3) Legislative Assembly (4) President

120. ग्रामपंचायतीच्या अनुदानास मान्यता कोण देते ?
(1) जिल्हा परिषद (2) राज्य सरकार
(3) पंचायत समिती (4) केंद्र सरकार
Who sanctions grants for the Gram Panchayat ?
(1) Zilla Parishad (2) State Government
(3) Panchayat Samiti (4) Central Government

121. महाराष्ट्रात पहिली ई. ग्रामपंचायत सुरू करणारे गाव कोणते ?
(1) हिंगोली (2) टेंभली (3) चाफळ (4) मलकापूर
Which village first started E. Gram Panchayat in Maharashtra ?
(1) Hingoli (2) Tenbhali (3) Chaphal (4) Malkapur

122. ग्रामसभेचे अध्यक्षस्थान कोण भूषवितो ?

(1) ग्राम सेवक (2) सरपंच
(3) गट विकास अधिकारी (4) यापैकी कोणीही नाही

Who presides over the Gram Sabha ?

(1) Gram Sevak (2) Sarpanch
(3) Block Development Officer (4) None of these

---

123. ग्रामपंचायती स्थापन करण्याचा अधिकार कोणाला आहे ?

(1) जिल्हाधिकारी (2) केंद्र सरकार
(3) विभागीय आयुक्त (4) राज्य सरकार

Who is empowered to establish Gram Panchayats ?

(1) Collector (2) Central Government
(3) Divisional Commissioner (4) State Government

---

124. ग्रामसेवकाची निवड कोणामार्फत होते ?

(1) राज्य लोकसेवा आयोग (2) विभागीय आयुक्त
(3) तहसिलदार (4) जिल्हा निवड मंडळ

Who selects the Village Development Officer ?

(1) State Public Service Commission (2) Divisional Commissioner
(3) Tahsildar (4) District Selection Board

---

125. सर्व राज्यात ग्रामसभा स्थापन कराव्यात अशी शिफारस कोणत्या समितीने केली ?

(1) बळवंतराय मेहता समिती (2) व्ही.टी. कृष्णमचारी समिती
(3) लखमत जैन समिती (4) व्ही.के. राव समिती

Which Committee recommended establishment of Gram Sabhas in every state ?

(1) Balwantrai Mehta Committee (2) V.T. Krishnamachari Committee
(3) Lakhmat Jain Committee (4) V.K. Rao Committee

---

126. 'लखपती माझी कन्या' हा उपक्रम कोणत्या जिल्हयात सुरू झाला आहे ?

(1) कोल्हापूर (2) सातारा (3) जळगांव (4) लातूर

Which District launched the programme 'Lakhapati Mazi Kanya' ?

(1) Kolhapur (2) Satara (3) Jalgaon (4) Latur

---

127. 2011 चा पद्म विभूषण पुरस्कार कोणास प्रदान करण्यात आला ?

(1) डॉ. नरेंद्र जाधव (2) डॉ. भालचंद्र मुणगेकर

(3) मोन्टेक सिंग अहलुवालिया (4) यापैकी कोणीही नाही

Who was awarded Padma Vibhushan for 2011 ?

(1) Dr. Narendra Jadhav (2) Dr. Balchandra Mungekar

(3) Montek Singh Ahluwalia (4) None of these

---

128. __________ येथे आयोजित 'न्युक्लियर न्यू बिल्ड 2010 कॉन्फरन्स' मध्ये भारत सहभागी झाला होता.

(1) न्यू दिल्ली (2) लंडन (3) पॅरिस (4) हाँग काँग

India participated in the 'Nuclear New Build 2010 Conference' organised in

(1) New Delhi (2) London (3) Paris (4) Hong Kong

---

129. स्वाईन फल्यू कोणत्या विषाणूमुळे होतो ?

(1) एच. टू एन. वन (2) एच. वन एन. टू

(3) एच. वन एन. वन (4) यापैकी नाही

Name the virus that is responsible for Swine flu.

(1) H2N1 (2) H1N2

(3) H1N1 (4) None of these

---

130. 'मेगॅसेसे' पुरस्कार कोणता देश देतो ?

(1) इंडोनेशिया (2) भारत (3) फिलिपाईन्स (4) ब्रिटन

Which country gives 'Magsaysay' Award ?

(1) Indonesia (2) India (3) Philippines (4) Britain

---

131. खालीलपैकी केरळ राज्यातील लोकप्रिय नृत्य कोणते आहे ?

(1) कुचीपुडी (2) कथकली (3) भरतनाट्यम (4) भांगडा

Which one of the following dances is most popular in Kerala state ?

(1) Kuchipudi (2) Kathakali (3) Bharatnatyam (4) Bhangda

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

132. भारताच्या राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाचे अध्यक्ष कोण आहेत ?

(1) न्यायमूर्ती एस. राजेंद्र बाबू (2) डॉ. गिरिजा व्यास

(3) न्यायमूर्ती श्री गोविंद प्रसाद माथुर (4) अण्णा हजारे

Who is the Chairman of National Human Rights Commission in India ?

(1) Justice S. Rajendra Babu (2) Dr. Girija Vyas

(3) Justice Shri Govind Prasad Mathur (4) Anna Hazare

---

133. खालीलपैकी कोणत्या खेळाशी कविता राऊत हे नाव जोडले आहे ?

(1) ॲथेलिटिक्स (2) कुस्ती (3) क्रिकेट (4) स्विमींग

Kavita Raut is associated with which of the following sports ?

(1) Athletics (2) Wrestling (3) Cricket (4) Swimming

---

134. "कोसबाडच्या टेकडीवरून" हे आत्मचरित्र कोणी लिहीले ?

(1) गोदावरी परूळेकर (2) स्नेहप्रभा प्रधान

(3) मृणाल गोरे (4) अनुताई वाघ

Who wrote the autobiography titled "Kosbadchya Tekdivarun" ?

(1) Godavari Parulekar (2) Snehaprabha Pradhan

(3) Mrinal Gore (4) Anutai Wagh

---

135. कोणत्या प्राण्याला 'राष्ट्रीय वारसा' हा दर्जा भारत सरकारने बहाल केला ?

(1) हत्ती (2) वाघ (3) सिंह (4) हरिण

Which of the following animals is declared as 'National Heritage' by the Government of India ?

(1) Elephant (2) Tiger (3) Lion (4) Deer

---

136. कोणत्या देशाकडे 2010 मध्ये सार्क चे अध्यक्षपद होते ?

(1) पाकिस्तान (2) नेपाळ (3) भारत (4) भूतान

Which country had the Chairmanship of SAARC 2010 ?

(1) Pakistan (2) Nepal (3) India (4) Bhutan

---

137. भारताने 21 मार्च 2010 रोजी कोणत्या क्षेपणस्त्राची यशस्वीपणे चाचणी केली ?

(1) ब्रहमोस् (2) अग्नी (3) त्रिशूल (4) नाग

Which missile was successfully launched by India on March 21, 2010 ?

(1) Brahmos (2) Agni (3) Trishul (4) Nag

---

138. प्रसिद्ध उद्योगपती विजय मल्या हे ________ या विमान कंपनीचे चेअरमन आहेत.

(1) स्पाईसजेट (2) किंगफिशर (3) इंडिगो (4) जेटलाईट

Famous industrialist Vijay Mallya is the Chairman of ________ Airlines.

(1) Spicejet (2) Kingfisher (3) Indigo (4) Jetlite

---

139. 'द थ्री मिस्टेक्स ऑफ माय लाईफ' या पुस्तकाचे लेखक ________ हे आहेत.

(1) यशवंत सिन्हा (2) चेतन भगत

(3) अरुंधती रॉय (4) खुशवंत सिंग

'The Three Mistakes of My Life' is written by

(1) Yashwant Sinha (2) Chetan Bhagat

(3) Arundhati Roy (4) Khushwant Singh

---

140. भारताचे मुख्य निवडणूक आयुक्त कोण आहेत ?

(1) नवीन जिंदल (2) नवीन चावला

(3) एस.वाय. कुरेशी (4) के.पी.एस. गिल

Who is the Chief Election Commissioner of India ?

(1) Navin Jindal (2) Navin Chawla

(3) S.Y. Qureshi (4) K.P.S. Gill

---

141. राज्याचा पहिला कृषी आधारित अर्थसंकल्प कोणत्या राज्याने तयार केला ?

(1) महाराष्ट्र (2) कर्नाटक (3) पंजाब (4) बिहार

Which state prepared the first Agro based budget ?

(1) Maharashtra (2) Karnataka (3) Punjab (4) Bihar

---

142. 2011 चा 'स्वर भास्कर' पुरस्कार कोणाला प्रदान करण्यात आला ?

(1) लता मंगेशकर (2) आशा भोसले

(3) सुमन कल्याणपूर (4) उषा मंगेशकर

Who was awarded with 'Swar Bhaskar' puraskar for 2011 ?

(1) Lata Mangeshkar (2) Asha Bhosale

(3) Suman Kalyanpur (4) Usha Mangeshkar

---

143. 57 व्या राष्ट्रीय फिल्म महोत्सवामध्ये खालीलपैकी कोणत्या मराठी चित्रपटास 'उत्कृष्ट फीचर फिल्म' हा पुरस्कार प्राप्त झाला ?

(1) नटरंग (2) गंध

(3) जोगवा (4) यापैकी नाही

Which of the following Marathi films was awarded 'Best Feature Film' in 57th National Film Festival ?

(1) Natrang (2) Gandha

(3) Jogva (4) None of these

---

144. कोणता दिवस 'राष्ट्रीय पर्यटन दिन' म्हणून साजरा केला जातो ?

(1) 25 जानेवारी (2) 31 जानेवारी

(3) 8 जानेवारी (4) 12 जानेवारी

Which day is celebrated as 'National Tourism Day' ?

(1) January 25 (2) January 31

(3) January 8 (4) January 12

---

145. महाराष्ट्राच्या पोलीस महासंचालकपदी कोणाची नियुक्ती झाली आहे ?

(1) डी. शिवानंदन (2) डॉ. रविंद्र शिसवे

(3) विठ्ठल जाधव (4) अजित पारसनीस

Who is the Director General of Police in Maharashtra ?

(1) D. Shivanandan (2) Dr. Ravindra Shisve

(3) Vitthal Jadhav (4) Ajit Parasnis

---

146. इसरोचे (ISRO) चेअरमन कोण आहेत ?

(1) कस्तुरी रंगा (2) डॉ. के. राधाकृष्णन्

(3) ए.पी.जे. अब्दुल कलाम (4) यापैकी कोणीही नाही

Who is the Chairman of ISRO ?

(1) Kasturi Ranga (2) Dr. K. Radhakrishan

(3) A.P.J. Abdul Kalam (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

147. आमिर खान कोणत्या मोबाईल कंपनीचा ब्रँड अम्बॅसॅडर आहे ?

(1) नोकिया (2) सॅमसंग

(3) अे.सी.ई.आर. (4) मोटोरोला

Aamir Khan is brand ambassador of which mobile company ?

(1) Nokia (2) Samsung

(3) ACER (4) Motorola

---

148. महाराष्ट्राचे कोणते दोन मुख्यमंत्री विधान परिषदे वर सदस्य म्हणून बिनविरोध निवडून गेले ?

(1) शरद पवार, पृथ्वीराज चव्हाण

(2) शिवाजीराव निलंगेकर पाटील, पृथ्वीराज चव्हाण

(3) मनोहर जोशी, पृथ्वीराज चव्हाण

(4) यशवंतराव चव्हाण, पृथ्वीराज चव्हाण

Which two Chief Ministers were elected unopposed as members of Legislative Council of Maharashtra ?

(1) Sharad Pawar, Prithviraj Chavan

(2) Shivajirao Nilangekar Patil, Prithviraj Chavan

(3) Manohar Joshi, Prithviraj Chavan

(4) Yeshwantrao Chavan, Prithviraj Chavan

---

149. कोणता देश नुकताच नाम संघटनेत सहभागी झाला आहे ?

(1) फिजी (2) क्यूबा (3) कोलंबिया (4) इजिप्त

Which of the following countries has recently joined NAM organization ?

(1) Fiji (2) Cuba (3) Colombia (4) Egypt

---

150. इन्फोसिसचे नवे अध्यक्ष कोण ?

(1) के.व्ही. कामत (2) सुधामूर्ती

(3) डॉ. विजय भटकर (4) एस.डी. शिबुलाल

Who is the new Chairman of Infosys ?

(1) K.V. Kamat (2) Sudhamurti

(3) Dr. Vijay Bhatkar (4) S.D. Shibbulal

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना - (पृष्ठ 1 वरुन पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. **201.** "अंगावर काटा उभा रहाणे" या वाक्प्रचाराचा अर्थ काय ?

(1) अंग शहारणे (2) रोमांचित होणे

(3) अतिशय भिती वाटणे (4) बहरुन येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) अतिशय भिती वाटणे" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्र.क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK